

Z7/39. zasedání Zastupitelstva města Brna
konané dne 15. 5. 2018

Název
Návrh Strategické a programové části Strategie kultury a kreativních odvětví

Obsah:

- Důvodová zpráva (str. 2 - 4)
- Návrh Strategické a programové části Strategie kultury a kreativních odvětví (str. 5 - 36)

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo města Brna

s c h v a l u j e

Strategickou a programovou část Strategie kultury a kreativních odvětví, která tvoří přílohu č. ... těchto usnesení.

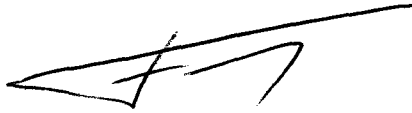
Stanoviska dotčených orgánů:

- Rada města Brna projednala materiál na R7/163 schůzi konané 27. 3. 2018 a doporučila ho ke schválení.

Zpracoval:
Odbor kultury MMB

Předkládá:
Rada města Brna

Důvodová zpráva

Strategická a programová část Strategie kultury a kreativních odvětví stanovuje vizi, cíle, priority a opatření kulturní politiky města Brna v horizontech let 2050 (vice a cíle) a 2025 (priority a opatření). Vyznačuje tak cestu ke kulturnímu a kreativnímu městu 21. století, které bude uměleckou a kreativní scénou schopné konkurovat svým podobně velkým sousedům v Evropě a stane se nepřehlédnutelným bodem na kulturní a kreativní mapě světa.

Struktura dokumentu odpovídá struktuře strategie #Brno2050 zpracovávané KNPSC a je naplňováním její hodnoty "Kulturní". Strategická část obsahuje Vizi kulturního a kreativního Brna a 5 cílů do roku 2050, programová část obsahuje 17 priorit a 53 opatření do roku 2025.

Cíle Strategie kultury a kreativních odvětví do roku 2050:

Cíl A: Špičková kulturní a kreativní scéna postavená na setkávání tradice a experimentu

Cíl B: Excelentní vzdělávání pro kulturu, kreativní sektor a jejich publikum

Cíl C: Spolupracující a propojená kulturní a kreativní scéna

Cíl D: Renomé brněnské kultury a kreativních odvětví a renomé Brna jako kulturní a kreativní lokace

Cíl E: Kultura vyžadovaná, dostupná a tmelící

Akční plán č. 1 pro období 2018-2021 již začal být zpracováván a jeho dokončení a schválení je plánováno na květen/červen 2018. Bude podrobně specifikovat projekty a akce pro jednotlivá odvětví a finanční náklady na jejich realizaci.

Dokument byl zpracován kombinací participativních a konzultačních metod Odborem kultury. Do participativních setkání se zapojily přibližně tři stovky zástupců odborné veřejnosti. Konzultační aktivity (například podrobnější připomínkování Shrnutí analytické části) probíhají s tzv. konzultační skupinou skládající se z přibližně padesáti zástupců kulturních a kreativních odvětví města Brna.

Výstupy analytické části (viz odkaz níže) a Vize do roku 2050 byly odsouhlaseny Radou města Brna 23.5.2017. Předkládané části (Strategická a programová) byly schváleny Komisí RMB pro kulturu 18. 10. 2017 a se zapracovanými připomínkami projednány na Poradách vedení SMB 23.10.2017 a 26.3.2018. 14.3.2018 a 26.3.2018 proběhly prezentace strategie pro zastupitele. 27.3.2018 byl dokument schválen Radou města Brna.

Všechny dokumenty včetně výstupů analytické části jsou k dispozici na této adrese:
kulturniparlament.brno.cz/skko

Hlasování Rady města Brna na R7/163. schůzi dne 27.3.2018:

Hlasování o novém textu opatření zabývajícím se financování kultury ve znění: cílem města je při zajištění financování kultury na úrovni 9 % běžných výdajů města (dnes 11%) vyčlenit 10% z této částky pro nezřizovanou scénu

Schváleno jednomyslně 9 členy.

Ing. Vokřál	Mgr. Hladík	R. Mrázek	Bc. Hollan	Mgr. Ander	Ing. Kacer	M. Janíček	Bc. Kolářný	JUDr. Rusňáková	Ing. Staněk	Mgr. Suchý
pro	pro	pro	pro	pro	---	pro	pro	pro	---	pro

Hlasování o původním textu opatření zabývajícího se nadačním fondem:

Pro návrh usnesení hlasoval 1 člen, 2 byli proti, 6 členů se zdrželo hlasování.

Ing. Vokřál	Mgr. Hladík	R. Mrázek	Bc. Hollan	Mgr. Ander	Ing. Kacer	M. Janíček	Bc. Kolářný	JUDr. Rusňáková	Ing. Staněk	Mgr. Suchý
zdržel se	Zdržel se	proti	pro	zdržel se	---	zdržel se	proti	zdržel se	---	zdržel se

Hlasování o vypuštění opatření zabývajícího se nadačním fondem:

Pro návrh usnesení hlasovali 4 členové, 2 byli proti, 3 členové se zdrželi hlasování.

Ing. Vokřál	Mgr. Hladík	R. Mrázek	Bc. Hollan	Mgr. Ander	Ing. Kacer	M. Janíček	Bc. Kolářný	JUDr. Rusňáková	Ing. Staněk	Mgr. Suchý
zdržel se	pro	pro	proti	proti	--	zdržel se	pro	zdržel se	--	pro

Hlasování o novém textu opatření zabývajícího se nadačním fondem dle návrhu předloženého Bc. Hollanem:

Pro návrh usnesení hlasovalo 7 členů, 2 byli proti, nikdo se nezdržel hlasování.

Ing. Vokřál	Mgr. Hladík	R. Mrázek	Bc. Hollan	Mgr. Ander	Ing. Kacer	M. Janíček	Bc. Kolářný	JUDr. Rusňáková	Ing. Staněk	Mgr. Suchý
pro	pro	proti	pro	pro	---	pro	proti	pro	---	pro

Hlasování o novém opatření označeném jako Opatření A. 4. 1, ve znění: Stabilizovat financování kultury na úrovni 9% běžných výdajů města

Pro návrh usnesení hlasovalo 7 členů, nikdo proti, 1 se zdržel.

Ing. Vokřál	Mgr. Hladík	R. Mrázek	Bc. Hollan	Mgr. Ander	Ing. Kacer	M. Janíček	Bc. Kolářný	JUDr. Rusňáková	Ing. Staněk	Mgr. Suchý
pro	pro	zdržel	pro	pro	---	nepřítomen	pro	pro	---	pro

Hlasování o celém materiálu.

Pro návrh usnesení hlasovalo 7 členů, nikdo proti, 1 se zdržel.

Ing. Vokřál	Mgr. Hladík	R. Mrázek	Bc. Hollan	Mgr. Ander	Ing. Kacer	M. Janíček	Bc. Kolářný	JUDr. Rusňáková	Ing. Staněk	Mgr. Suchý
pro	pro	zdržel	pro	pro	---	nepřítomen	pro	pro	---	pro

Komise RMB pro kulturu projednala materiál na svém R7/KPK/44. zasedání dne 18. 10. 2017.

Návrh strategické a programové části Strategie kultury a kreativních odvětví

Bylo hlasováno o pozměněném usnesení

1. hlasování o doplnění usnesení:

- zařadit do oblasti Priorita A.4 Efektivní a transparentní financování kultury do opatření A.4.1 návrh na postupné navyšování rozpočtu do oblasti kultury v závislosti na finanční situaci města

Přítomno 9 členů – 3 pro – 0 proti – 6 se zdrželo/z 11 členů

Návrh nebyl přijat

2. hlasování o doplnění usnesení:

- doplnit do oblasti Priorita A.5 Dostatek vyhovujících prostor pro tvorbu a prezentaci do opatření A.5.2 uvedené projekty:

- vybudování Muzea Leoše Janáčka;
- vybudování areálu tří významných vil (vila Tugendhat, vila Löw-Beer a Arnoldova vila);
- zrekonstruování a otevření Divadla na výstavišti.

Přítomno 9 členů – 7 pro – 0 proti – 2 se zdrželi/ z 11 členů

Návrh byl přijat

3. hlasování o materiálu jako celku:

Hlasování: přítomno 9 členů – 6 pro, 2 proti, 1 se zdržel/z 11 členů.

Usnesení bylo přijato.

PhDr. Hofmannová	Š. Ryšavý	Mgr. Blažík	Mgr. Dubová	I. Fajnorová	BcA. Kalousek	Ing. Michalík	JUDr. Sýkorová	P. Šafařík	Mgr. Škarabelová, Ph.D.	PhDr. Vlčková
pro	pro	zdrž.	nepřít.	pro	pro	nepřít.	proti	proti	pro	pro

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Strategie kultury a kreativních odvětví města Brna

Strategická a programová část

březen 2018

Statutární město Brno

Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno

Zpracováno interním týmem Odboru kultury Magistrátu města Brna ve spolupráci s dalšími odbory Magistrátu města Brna a odbornou veřejností

Autoři:

Viktor Piorecký, Matěj Hollan, Tereza Chrástová, Lucie Chlupatá (Magistrát města Brna)

Hana Syslová, Tereza Raabová, Daniela Zarodňanská, Martina Čichoňová, Adéla Svídová (externí spolupracovnice)

Projekt Strategické dokumenty města Brna s důrazem na oblast kvality života

(CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002913) je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

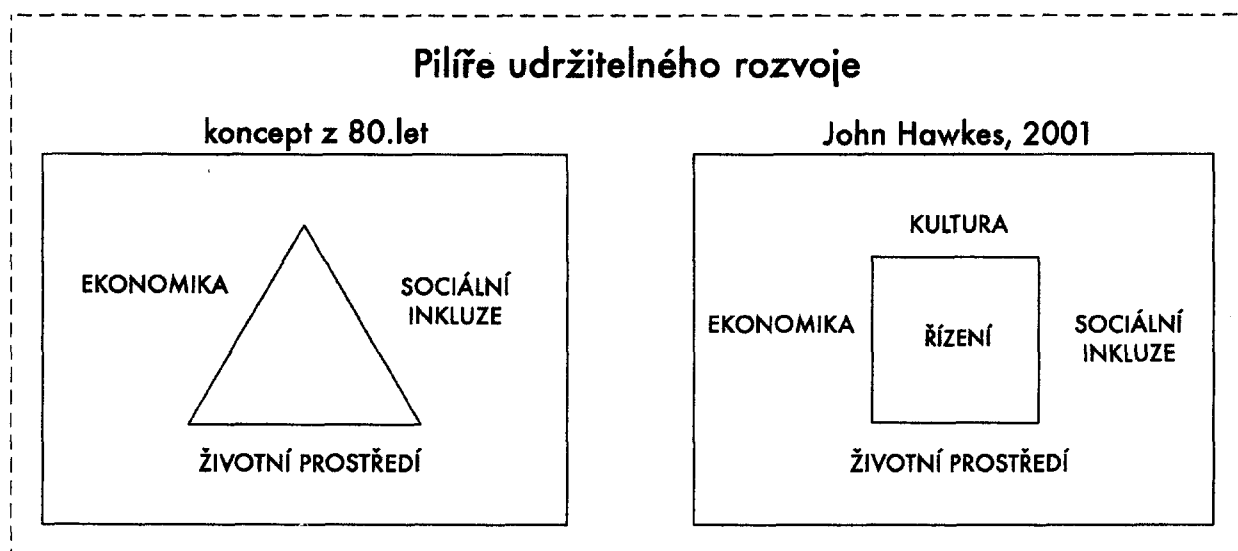
Obsah

Obsah	2
Proč Brno potřebuje strategii kultury a kreativních odvětví	3
Další strategické dokumenty	5
Jak strategie vznikala	6
Struktura	7
Implementace a evaluace	8
Financování	9
Návaznost na analytickou část	13
Strategická a programová část	14
Vize kulturního a kreativního Brna v roce 2050	14
Hodnoty strategie a kulturní politiky	14
Cíle, priority a opatření	15
Cíl A: Špičková kulturní a kreativní scéna postavená na setkávání tradice a experimentu	15
Priorita A.1 Podpora špičkovosti, diverzity a rozvoje	16
Priorita A.2 Kultura a kreativní odvětví jako nástroj městského rozvoje	17
Priorita A.3 Systematická a odborná kulturní politika	18
Priorita A.4 Efektivní a transparentní financování kultury	19
Priorita A.5 Dostatek vyhovujících prostor pro tvorbu a prezentaci	21
Cíl B: Excelentní vzdělávání pro kulturu, kreativní sektor a jejich publikum	22
Priorita B.1 Kvalita a rozvoj vzdělávání pro KKO	22
Priorita B.2 Podpora MŠ, ZŠ, SŠ ve vzdělávání v kultuře a kreativním myšlení	23
Cíl C: Spolupracující a propojená kulturní a kreativní scéna	25
Priorita C.1 Spolupráce a propojování uvnitř brněnské kulturní a kreativní scény	25
Priorita C.2 Spolupráce a propojování brněnských KKO se zahraničím	26
Priorita C.3 Spolupráce města se subjekty v ČR i v zahraničí	26
Cíl D: Renomé brněnské kultury a kreativních odvětví a renomé Brna jako kulturní a kreativní lokace	28
Priorita D.1 Oboustranně efektivní propojení marketingu KKO a marketingu města	28
Priorita D.2 Prezentace brněnských KKO v rámci Brna, státu i zahraničí (reklama a média)	28
Priorita D.3 Přehlednost a dostupnost informací o kulturním dění ve městě	29
Cíl E: Kultura vyžadovaná, dostupná a tmelící	30
Priorita E.1 Zvyšování zapojení publika s důrazem na náročné žánry	30
Priorita E.2 Rovnoměrnost kulturní nabídky v prostoru a čase	30
Priorita E.3 Bezbariérovost brněnské kultury	31
Priorita E.4 Kultura jako nástroj sociální soudržnosti	31
Seznam zkratk:	32

Proč Brno potřebuje strategii kultury a kreativních odvětví

Pro identitu města Brna byly kultura a kreativní odvětví (dále také KKO) vždy zásadními stavebními kameny. V první polovině 20. století se město dokonce pyšilo přívlastkem „nové“, které mu bylo připsáno na základě nepřehlédnutelných modernistických experimentů a inovací v oblasti hudby, divadla či architektury. Brno se v té době úspěšně poměřovalo s Vídní a její kreativní scénou a ovlivňovalo světový umělecký vývoj.

Téměř před sto lety Brno demonstrovalo fakt, který v odborných kruzích a veřejné politice začíná být výrazněji akceptován až v dnešní době. Totiž, že kultura je nutným čtvrtým pilířem udržitelného rozvoje, vedle ekonomiky, sociální inkluze a životního prostředí.

I dnes je Brno specifické velmi bohatým kulturním životem a širokou scénou institucí a tvůrců. V kultuře a kreativních odvětvích zde působí více než 11 tisíc ekonomicky aktivních subjektů a téměř 21 tisíc osob (více než 11 % ekonomicky aktivních subjektů v Brně a necelých 12 % celkové brněnské zaměstnanosti), odhadovaný minimální obrát celého odvětví přesahuje 24 miliard Kč.¹ Ačkoliv se s Brnem stále pojí image unikátní experimentálnosti a inovativnosti, vnitřně vnímaná kvalita i vnější renomé města a jeho kreativní scény dnes zdaleka nedosahují úrovně první poloviny 20. století. Stejně tak není kultura stále vnímána jako jeden z hlavních pilířů, na kterých stojí rozvoj města.

“Bez dimenze kultury se cyklus rozvoje stává začarovaným kruhem.”

Jordi Pascual²

¹ Mapování kultury a kreativních odvětví ve městě Brně (2014).

² Pascual, J.: *Kulturní politiky, udržitelnost a participace*, in.: Ertürkova, E. ed. Příručka rozvoje místní kulturní politiky, Barrister & Principal a Institut umění, 2016, str. 30.

Brno ke svému rozvoji potřebuje vrátit úroveň renomé kultury, jaká byla za první republiky, a zároveň potřebuje kulturu umístit mezi své rozvojové pilíře. Jedním z kroků tímto směrem je proces strategického plánování, jehož výsledkem je rozvojově pojatá Strategie kultury a kreativních odvětví navázaná na obecnější strategický dokument města Strategii Brno 2050, v rámci kterého je úzce provázána s dalšími odvětvími.

Pro potřeby tohoto dokumentu jsou pojmem kultura a kreativní odvětví označována následující odvětví:

- Hudba
- Scénická umění
- Výtvarné umění a fotografie
- Literatura
- Kulturní dědictví
- Audiovize
- Design
- Architektura
- Lidová umění (řemesla, folklór)
- Hry
- Reklama

Míra a podoba podpory nebudou stejné u všech uvedených odvětví, ale budou sledovat specifické potřeby jednotlivých odvětví a priority stanovené touto strategií.

Další strategické dokumenty

Strategie kultury a kreativních odvětví navazuje na ostatní městské strategie, především na předchozí Program rozvoje kultury města Brna a v letech 2016-2018 nově tvořenou Strategii Brno 2050, se kterou sdílí stejné časové horizonty a základní strukturu.

Strategické dokumenty, které Strategie kultury a kreativních odvětví doplňuje či rozvíjí

BRNO <ul style="list-style-type: none">• Program rozvoje kultury města Brna• Strategie Brno 2050• Program rozvoje cestovního ruchu města Brna 2016-2020• Marketingová studie cestovního ruchu města Brna• Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti• Koncepce ekonomického rozvoje města	JIHOMORAVSKÝ KRAJ <ul style="list-style-type: none">• Regionální inovační strategie Jihomoravského kraje 2014-2020• Koncepce podpory kultury v Jihomoravském kraji 2009-2013• Koncepce zachování a obnovy kulturních památek Jihomoravského kraje 2005
ČESKÁ REPUBLIKA <ul style="list-style-type: none">• Státní kulturní politika 2015-2020• Strategie rozvoje knihoven 2017-2020• Strategie rozvoje umění 2015-2020• Koncepce státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014-2020• Národní inovační strategie ČR (pro období 2012-2020)• Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR (do roku 2030)• Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014-2020• Koncepce zahraniční politiky České republiky	EVROPA A SVĚT <ul style="list-style-type: none">• Strategie Evropa 2020 (EU)• Evropská agenda pro kulturu (EU)• Agenda 21 pro kulturu (OSN)

Podrobnější popis návaznosti na další strategické dokumenty je k dispozici na: kulturniparlament.brno.cz/strategie-kultury.

Jak strategie vznikala

Strategie byla zpracována kombinací participačních a konzultačních metod. Na tvorbě se podíleli pracovníci města, externí odborníci, politici a odborná veřejnost. Celý proces byl zaštitěn náměstkem primátora pro oblast kultury a řízen koordinátorem kulturní politiky města.

Do přípravy Strategie kultury a kreativních odvětví se do tohoto dne zapojilo cca 300 zástupců brněnské odborné veřejnosti, k tématu proběhly čtyři setkání Brněnského kulturního parlamentu, dvě kola jednání dvanácti Advokačních skupin a desítky dalších skupinových či individuálních konzultací.

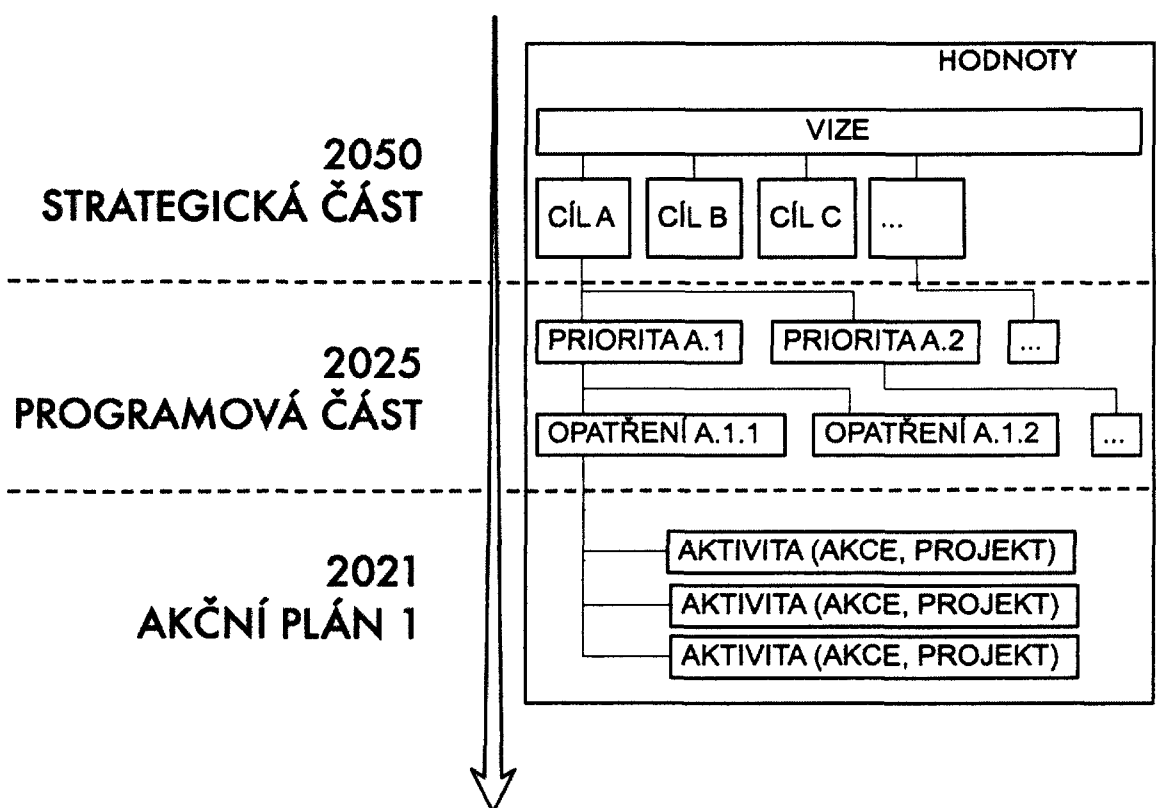
Příprava strategie přímo navazuje na aktivity města zastřešené platformou Kreativní Brno, v rámci které byly v roce 2009 zahájeny přípravy vybudování Kreativního centra Brno v objektu bývalé káznice na ul. Cejl/Bratislavská, poprvé byla zmapována brněnská kultura a kreativní odvětví v roce 2013 a nastaveny další nástroje podpory KKO, včetně zřízení specifické pozice koordinátora pro kreativní průmysly. Strategie je také ztělesněním unikátní spolupráce Odboru kultury MMB a Kanceláře náměstka primátora pro oblast Smart City (dříve Kancelář strategie města).

Příprava Strategie kultury a kreativních odvětví

2015	<ul style="list-style-type: none"> - Zadání (zřizovaná i nezřizovaná scéna, kultura i kreativní odvětví) - Časové horizonty a struktura Strategie Brno 2050
2016	<ul style="list-style-type: none"> - Tři setkání Brněnského kulturního parlamentu - Dvě kola jednání Advokačních skupin - Desítky individuálních i skupinových konzultací <li style="text-align: center;">↓ - Vize kulturního a kreativního Brna v roce 2050 - Aktualizace SWOT analýz jednotlivých odvětví "velké" SWOT analýzy z Mapování kultury a kreativních odvětví ve městě Brně (2014) - Evaluace „Plánu rozvoje kultury města Brna“ (2012) - Přehled financování kultury za posledních 5 let <li style="text-align: center;">↓ - Seznam hlavních problémů a potenciálů týkajících se brněnské kultury
2017	<ul style="list-style-type: none"> - Vize a Shrnutí analytické části připomínkovány odbornou veřejností a schváleny Radou města Brna dne 23. 5. <li style="text-align: center;">↓ - Konzultace k první struktuře strategické i programové části (cíle a hodnoty k roku 2050 a priority a opatření vztahující se k roku 2025) - Veřejné připomínkování druhé verze Strategické a programové části - Setkání Brněnského kulturního parlamentu k tématu jeho budoucnosti
2018	<ul style="list-style-type: none"> - Schvalování Strategické a programové části v Radě města Brna a v Zastupitelstvu města Brna - Konzultace k prvnímu návrhu Akčního plánu č. 1 na období 2018-2021 - Veřejné připomínkování Akčního plánu č. 1 - Schvalování Akčního plánu v orgánech města - Začátek implementace strategie, realizace Akčního plánu č. 1

Struktura

První, strategickou část strategie tvoří Vize, Cíle a Hodnoty, které definují kulturní a kreativní Brno v roce 2050. K jejich naplnění směřují priority a opatření k roku 2025. Ty tvoří programovou část dokumentu. Jejich rozpracování na konkrétní aktivity (akce a projekty) se odehrává na poslední, nejnižší úrovni ve čtyřletých akčních plánech. Do roku 2025 vzniknou dva akční plány: 2018-2021 a 2022-2025. Pro přehlednost následujícího textu jsou strategická a programová část sloučeny do jedné kapitoly.

Implementace a evaluace

Naplňování strategie bude řízeno koordináčním týmem při Odboru kultury MMB, za účasti zástupců dalších dotčených orgánů města.

Dohled nad realizací bude pravidelně zabezpečovat Rada města Brna (dále jen RMB), odborný a participační oponentní orgán (dle implementace opatření A.3.1 této strategie např. v podobě Brněnského kulturního parlamentu a Kulturní a kreativní rady).

Akční plány budou základním operačním manuálem pro realizaci strategie. První začíná vznikat souběžně s dotvářením návrhové části strategie a bude schvalován na jaře roku 2018.

Každý rok bude zpracována zpráva o plnění Akčního plánu a bude předložena Kulturní radě a Brněnskému kulturnímu parlamentu k oponentuře. S jejich stanovisky a návrhy na případné úpravy/implementace předloží vedoucí Odboru kultury MMB zprávu Komisi Rady města Brna pro kulturu a Radě města Brna (do konce května následujícího roku).

Rok před koncem platnosti akčního plánu proběhne vyhodnocení naplňování cílů, priorit a opatření strategie (dle monitoringu příslušných indikátorů) a zpracování navazujícího akčního plánu za účasti odborné veřejnosti, ve spolupráci s participačním i oponentním orgánem dle opatření A.3.1. Vyhodnocení stávajícího akčního plánu spolu s návrhem navazujícího akčního plánu předloží vedoucí Odboru kultury MMB Komisi Rady města Brna pro kulturu, Radě města Brna a Zastupitelstvu města Brna do května posledního roku platnosti aktuálního plánu. V případě prvního akčního plánu se tedy jedná o květen 2021.

Rok před koncem programového období (tedy v roce 2024) proběhne stejný proces, jen bude v květnu 2025 zakončen jak Akčním plánem č. 3, tak Aktualizací programové části s rozpracovanými prioritami a opatřeními pro následující programové období.

V prvním roce realizace prvního Akčního plánu proběhne podrobné stanovení navrhovaných indikátorů a nastavení příslušného (realistického) systému jejich monitoringu, včetně nastavení indikátorů a monitoringu pro samotný Akční plán. Obojí bude zahrnuto do systému pravidelného mapování a sběru dat o KKO, který bude nastaven také během prvního Akčního plánu.

Financování³

Ekonomický význam kultury a kreativních odvětví

Jak již bylo naznačeno v první kapitole, kultura přináší především hodnoty, které nejsou kvantifikovatelné a nelze je vyjádřit v řeči peněz. Kultura má oproti jiným ekonomicky silným odvětvím rozsáhlé sociální, vzdělávací, psychologické a zdravotní přínosy a pozitivní dopady na celkovou kvalitu života lidí. A to nejen těch lidí, kteří se aktivně či pasivně účastní kulturních projektů, ale i těch, kteří čerpají přínosy kultury nepřímo tím, že žijí ve městě, které má vlastní operu, filharmonii, knihovny, klubovou scénu, řadu muzeí a galerií atd.⁴ V dlouhodobém horizontu má přítomnost a kvalita kulturních a kreativních odvětví velký význam na tvorbu tzv. kulturního kapitálu místa a pro lákání studentů, firem, investorů a dalších kreativních a vzdělaných lidí.

I tak ale můžeme mluvit o nepochybných ekonomických dopadech kultury. Jak uvádí studie Evropské unie The Cultural and Creative Cities Monitor, sledovaná kulturní a kreativní evropská města mají v porovnání s ostatními evropskými městy v průměru na jednoho obyvatele

- o 19% více pracovních míst,
- o 8% více mladých lidí ve věku 20-34 let,
- o 73% více studentů ve vyšším vzdělávání,
- o 15% více vysoce vzdělaných lidí,
- o 22% více cizinců z EU a o 26% více neevropských cizinců.⁵

Stejná studie navíc dokazuje silnou pozitivní korelaci mezi umístěním města v indexu kultury a kreativity a výší jeho HDP na obyvatele, stejně jako mírou ekonomického růstu města. Kulturní a kreativní města vykazují zjednodušeně řečeno vyšší HDP a vyšší ekonomický růst.

Kultura je ekonomicky silné, a především stabilní a dlouhodobě rostoucí odvětví i v ekonomice Brna. Ve městě sídlí přes 11 tisíc subjektů v kulturních a kreativních odvětvích, pracuje v nich více než 20 tisíc lidí (10,5 % celkové zaměstnanosti v Brně) a ročně vytvoří obrát 24 miliard Kč.⁶

Část ekonomických přínosů generuje kultura tím, že láká do města návštěvníky, kteří zde utrácejí peníze nejen za kulturu, ale i za ubytování, stravování a další služby a zboží. Kulturní cestovní ruch je globálně jediným dlouhodobě rostoucím typem cestovního ruchu. Řada studií ekonomických dopadů kulturních akcí v ČR i zahraničí prokázala, že návštěvníci kulturních akcí utratí na každou 1 korunu vynaloženou na vstupné dalších až 70 Kč na vedlejší výdaje (doprava, restaurace, ubytování apod.) s návštěvou kulturní akce spojené.⁷ To zaměstnává mnoho místních podniků z jiných odvětví mimo KKO, které se tak díky kultuře významně podílejí na místní produkci,

³ Vývoj a stav financování brněnské kultury z rozpočtu statutárního města Brna je popsán v samostatné analýze Přehled financování kultury městem Brnem v letech 2012–2016 (dostupné zde: kulturniparlament.brno.cz/strategie-kultury/analyticke-podklady/). Na tomto místě stručně uvádíme jen základní fakta z této analýzy a možnosti dalšího financování kultury Brna ze strany města.

⁴ Více o problematice ekonomických a neekonomických hodnot kultury viz např. J. Mašínová: *Hodnota a cena: dvojitá povaha kulturních statků*. Culture Matters, 2015.

⁵ *The Cultural and Creative Cities Monitor, Evropská unie, 2017. Viz. <https://composite-indicators.jrc.ec.europa.eu/cultural-creative-cities-monitor>*

⁶ *Mapování kultury a kreativních odvětví ve městě Brně*. Statutární město Brno, 2014. (Opakování mapování je plánováno na rok 2019.)

⁷ Údaje vychází ze studií společnosti Economic impact a článku S. Škarabelové *Multiplikační efekty dotací do brněnských divadel* (2007). V případě návštěvy brněnských divadel a festivalů vážné hudby (např. Pražské jaro) utratili návštěvníci ke každé 1 koruně vstupného další 1-2 koruny na vedlejších výdajích. U významnějších akcí jako byla např. představení v rámci projektu Plzeň 2015 dosahuje tento poměr 1:6 Kč.

zaměstnanosti a tvorbě HDP. Například návštěvník Národního divadla Brno takto utratil v roce 2007 na každou 1 korunu za vstupenku dalších průměrně 2,26 Kč, návštěvník Městského divadla Brno 1,2 Kč a návštěvník Centra experimentálního divadla 1,6 Kč. Přibližně 6% ceny vstupenky do divadla se pak vrátí do veřejných rozpočtů jako daňový odvod z těchto vedlejších výdajů.⁸ Pro srovnání, multiplikační efekt nezřizovaného divadelního festivalu Setkání/Encounter podporovaného městem dotacemi byl v roce 2013 na úrovni 1,62 - 1,77 Kč. Festival "vrátil" do regionu přibližně o 600 tis. Kč. více, než byl součet získaných dotací.⁹

Organizace působící v kultuře mají vedle veřejných rozpočtů také své příjmy a další zdroje. Rozpočet města ukazuje, že brněnské příspěvkové organizace v kultuře jsou v průměru soběstačné z 32% (příspěvek města tvoří v průměru 68% rozpočtu těchto organizací).¹⁰ V nezřizované sféře je tento poměr ještě vyšší. Například v dotačním řízení v oblasti kultury v roce 2016 tvořily prostředky města pouze 12,5% nákladů podpořených projektů.¹¹ Pokud bychom za základ považovali celkové rozpočty podpořených organizací, byla by městská účast na nákladech ještě nižší.

Výdaje města Brna

Srovnání výdajů

V posledních letech vydává město Brno na kulturu přibližně 9 % svého celkového rozpočtu (kapitálové i běžné výdaje), čímž si drží prvenství mezi českými městy (Ostrava: 7%, Praha: 3%). Takto vysoký poměr je nicméně dán tím, že město samo financuje robustní síť příspěvkových organizací regionálního, celostátního a mezinárodního významu (a velikosti), a zajišťuje tím dostupnost kultury nejen pro brněnské publikum, nýbrž i pro diváky z Jihomoravského kraje, ale i z celé České republiky a ze zahraničí. Z veřejných prostředků, které směřují v Brně do kultury, je 68% městských, 30% státních či krajských a 2% městských částí. Pro srovnání v Praze je poměr přesně opačný, podíl města je pouze 29%, a státu 66%.

Zároveň se jako jeden ze zásadních problémů brněnské kultury ukazuje velmi nerovnoměrné rozložení prostředků mezi zřizovanou a nezřizovanou scénu, kdy pouze cca 3 % částky věnované na kulturu proudí k nezávislým subjektům (Ostrava: 9%, Praha: 27%). Prostředky pro nezřizovanou scénu v roce 2016 odpovídaly 80 Kč na obyvatele, což je méně jak polovina ve srovnání s Ostravou (185 Kč na obyvatele) a téměř čtyřikrát méně ve srovnání s Prahou (270 Kč na obyvatele).¹²

Výsledkem je situace, kdy nezřizovaná scéna stěží přežívá, některé zřizované organizace nemají například na konkurenceschopné mzdy a celá odvětví nemají potřebnou podporu pro svůj rozvoj a generování excelentních počinů, které by zpětně městu přinášely pozornost odborné komunity, zahraniční renomé i návštěvníky.

Strategii navrhované řešení

Strategie kultury a kreativních odvětví proto v cíli A, prioritě A.4: "Efektivní a transparentní financování kultury" navrhuje vzájemně provázaná opatření mající za cíl stabilizaci odpovídajících prostředků pro Brněnskou kulturu. Základem je opatření A.4.3: **Transformovat síť příspěvkových**

⁸ S. Škarabelová: *Multiplikační efekty dotací do brněnských divadel*. Brno: ESF MU. 2007

⁹ M. Šebestová: *Ekonomické dopady a multiplikační efekty v kultuře*. Brno: JAMU. 2013

¹⁰ Údaje z r. 2016; zdroj: Magistrát města Brna, Plnění rozpočtu města Brna

¹¹ V dotačních programech bylo rozděleno 21, 4 mio. Kč. mezi projekty s rozpočtem dohromady 172,7 mio. Kč. Zdroj: Odbor kultury MMB.

¹² Zdroj: monitor.statnipokladna.cz a weby měst.

organizací v oblasti kultury a zefektivnit jejich hospodaření při zachování či zvýšení umělecké kvality. Cílem je pomocí vtažení dalších zřizovatelů (Jihomoravský kraj a Ministerstvo kultury) do spolufinancování, nebo v lepším případě spoluzřizování vybraných příspěvkových organizací, uvolnit na straně rozpočtu města prostředky pro adekvátní rozvoj příspěvkové i nezřizované scény. Konkrétně:

- a) posílit kvalitu v samotných příspěvkových organizacích (mzdy, vybavení, produkce, marketing...) a
- b) posílit zásadním způsobem podporu nezřizované scény směrem k co největší rozmanitosti, excelenci a rozvoji.

Pro další zachování rozmanitosti kulturní nabídky, rozvoj kulturních aktérů/projektů a zvyšování kvality kultury v Brně navrhuje Priorita A.4:

- a) **stabilizovat běžné výdaje v oblasti kultury na úrovni 9% celkových běžných výdajů Magistrátu města Brna (bez městských částí)¹³,**
- b) V případě snižování výdajové stránky rozpočtu bude město omezovat výdaje v kultuře zejména v oblasti kapitálových výdajů, projektů apod., až poté případně v provozu a platech zaměstnanců. Krácení bude plánováno minimálně dva roky předem, aby příspěvkové organizace mohly reagovat adekvátními úpravami svých aktivit. Důvodem je víceleté plánování kulturních organizací, kdy není možné z roku na rok měnit programy, nasmlouvané umělce apod.
- c) **postupně zvyšovat objem dotací pro nezřizovanou scénu z dnešních 3,2 % městských výdajů na kulturu na 5 % v roce 2019 až po 10 % v roce 2025.** (Konkrétní částky v absolutních hodnotách a možné zdroje financování budou stanoveny v prvním akčním plánu.), a
- d) **provést analýzu proveditelnosti dalších možných finančních opatření k posílení prostředků na nezřizovanou kulturu a vybraná opatření implementovat.¹⁴**

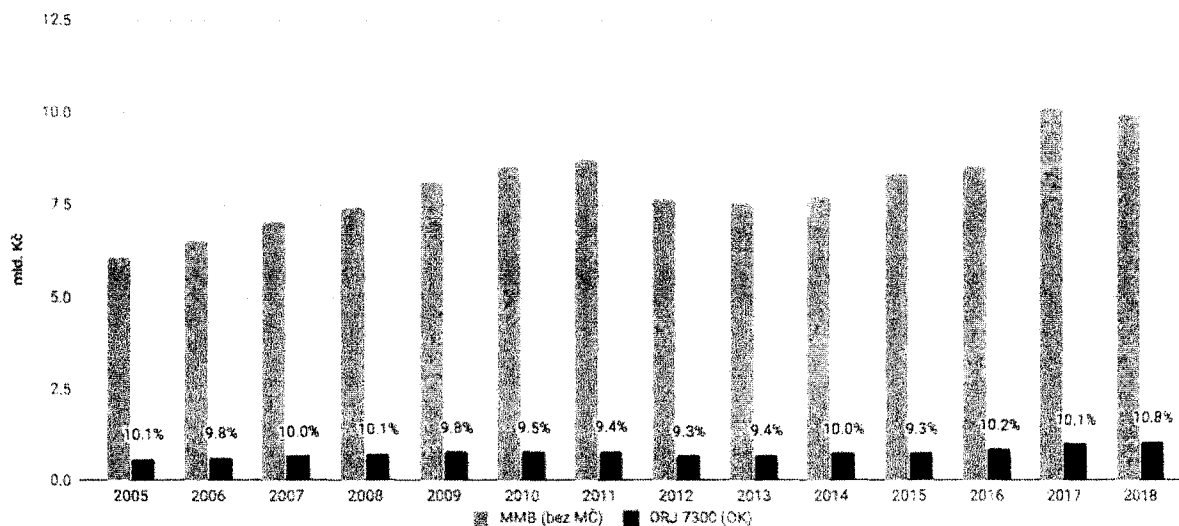
Navržený podíl rozpočtu kultury na celkovému rozpočtu běžných výdajů MMB je srovnatelný s posledními lety. Jak lze vyčíst z následujícího grafu, podíl se pohyboval v rozmezí 9,3 - 10,2%. Nárůst na 10,8% v návrhu rozpočtu na rok 2018 je dán úpravami mzdových tabulek na straně Ministerstva kultury.¹⁵

¹³ Schválený rozpočet Magistrátu města Brna (bez městských částí) na rok 2018 počítá s běžnými výdaji 9 923 752 tis. Kč, rozpočet Odboru kultury pak s běžnými výdaji 1 024 497 tis. Kč. Od běžných výdajů Odboru kultury je nutné v roce 2018 odečíst 70 235 tis. Kč mimořádných nákladů spojených s rekonstrukcí Janáčkova divadla (41 000 tis. Kč běžné výdaje související s rekonstrukcí, 28 135 tis. Kč ztráta na straně Národního divadla Brno a 1 100 tis. Kč ztráta na straně Filharmonie Brno) a naopak přičíst 115 000 tis. Kč spojených s navýšením tabulkových mezd pracovníků kulturních organizací. Výsledných 1 069 262 tis. Kč tedy tvoří 10,8% běžných výdajů magistrátu. Pro účely výpočtu a budoucího opakování stejného postupu byly do rozpočtu kultury započítány a) pouze běžné výdaje, b) pouze výdaje organizační složky 7300 - Odbor kultury, konkrétně pod touto složkou následující paragrafy odvětvového třídění rozpočtu: §3311, §3312, §3313, §3314, §3315, §3316, §3317, §3319, §3322, §3326, §3329. Jedná se tedy o výdaje spojené s provozem příspěvkových organizací v oblasti kultury (v gesci Odboru kultury), s přímými činnostmi a provozem samotného Odboru kultury, a prostředky na individuální a programové dotace v oblasti kultury.

¹⁴ Příkladem takových opatření může být alokace specifické procentní části zisků městských firem do dotačních programů v kultuře, nebo (po vzoru hlavního německého města) zavedení speciální turistické daně podobné "lázeňskému poplatku".

¹⁵ Zdroj: Odbor rozpočtu a financování. Údaje za rok 2018 pochází ze schváleného rozpočtu.

Srovnání běžných výdajů na kulturu (ORJ 7300) a celkových běžných výdajů MMB (bez MČ)

Strategie navrhuje řadu cílů s finančními nároky na rozpočet města a předkládá následující možnosti jejich financování, které by měly být rozpracovány během realizace prvního akčního plánu:

- 1) úspora na straně příspěvkových organizací při zachování stávající kvality
 - a) zapojení kraje a státu do financování (a ideálně i spoluzřizování) některých organizací, případně odborně posouzené a připravené zeštíhlení systému příspěvkových organizací (např. omezením duplicitních služeb, převedením některých organizací do finančně nezávislejšího režimu apod.)
 - b) hledání úspor v oblasti sdílených služeb/činností a snížení administrativní zátěže kladené na zřizované organizace
 - c) transformace vybraných organizací na právní formu umožňující spoluzřizování organizace krajem či státem a získávání dalších zdrojů financování (předpokládá potřebné změny na úrovni celostátní legislativy)
- 2) nástroje nefinanční podpory ze strany města
 - a) například poskytnutí prostor, propagačních ploch, specifických povolení apod.
 - b) posílení nefinanční spolupráce příspěvkových org. s nezávislými subjekty
- 3) systematická podpora / vyhledávání / propojování mecenášství a zajištění dalších zdrojů od soukromých dárců, sponzorů a nadací (viz opatření A.4.2 a A.4.4)
- 4) analýza a implementace dalších možných finančních opatření popsaných výše u priority A.4 v bodě d).

Pro naplňování strategie a efektivní rozvoj jednotlivých odvětví je nicméně potřeba alokovat odpovídající rozpočet také na programy podporující podnikání a podnikavost v KKO. V tento moment dosahuje taková podpora z rozpočtu města cca 8 mil. Kč ročně (mimo větší výdaje typu Kreativní Centrum Brno apod.). Rozpočet na podporu podnikatelských aktivit musí být vždy oddělen od systému dotací a další podpory nezřizované kulturní scény, nicméně by měl být oproti současnému systému sjednocen (viz opatření A.1.6). Výše takto pravidelně alokované částky by měla být stanovena v akčním plánu, nicméně by neměla klesnout pod současnou úroveň.

Návaznost na analytickou část

Na základě aktualizace SWOT analýz z Mapování kultury a kreativních odvětví v Brně, zjištění plynoucích z dalších analytických podkladů a konzultací se zástupci brněnských KKO byly definovány závěry v podobě potenciálů a problémů kultury a kreativních odvětví v Brně.¹⁶ Následující tabulka zobrazuje, které priority reagují na jednotlivé potenciály a problémy.

Analytická část - Potenciály	Strategická část - Priority
<ol style="list-style-type: none"> 1. Množství nabídky i subjektů, silná institucionální základna, žánrová rozmanitost 2. Tradice inovátorství 3. Kultura jako motor rozvoje / revitalizace 4. Silný, pestrý, na inovace orientovaný vzdělávací sektor s výrazným zastoupením uměleckých a kreativních oborů 5. Propojování lidí, žánrů, odvětví, kultury a byznysu 6. Geografická poloha 7. Nadregionální renomé stávajících subjektů, akcí, odvětví ap. 8. Získání titulů Kreativní město hudby (UNESCO) a Evropského hlavního města kultury 9. Efektivní oboustranné propojení kultury a kreativních odvětví s marketingem města 10. Mladé, početné, náročné a odvážné publikum 11. Kvalita a pohodlí života 12. Živé kulturní prostředí 13. Kultura jako motor sociální soudržnosti brněnské společnosti 	<p>A.1, A.2, B.1, C.1, D.1, E.1, E.4,</p> <p>A.1, C.2, D.1, D.2</p> <p>A.1, A.2, D.1, E.4,</p> <p>A.1, A.2, A.3, B.1, E.1</p> <p>A.2, C.1</p> <p>D.1, D.2</p> <p>D.1, D.2</p> <p>A.1, A.2, A.5, C.1, C.2, C.3, D.1, D.2, E.1, E.4</p> <p>D.1, D.2</p> <p>A.1, D.2, D.3, E.1, E.4</p> <p>A.2</p> <p>A.1, A.2, D.1, D.2, E.1, E.4</p> <p>A.2, D.4</p>
Analytická část - Problémy	Strategická část - Priority
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nevyváženost financí v kultuře, podfinancované organizace, nevhodnost 2. Nevyužitý potenciál 3. Nekompetence a nesystematičnost města v oblasti kultury 4. Nedostatek vyhovujících prostor pro tvorbu a prezentaci 5. Nefunkční územní plánování 6. Nízká či špatně profilovaná kvalifikace u absolventů některých oborů KKO, chybějící mezioborové znalosti 7. Nedostatečná spolupráce škol a praxe 8. Nedostatečné kompetence stávajících pracovníků, nedostatečné celoživotní vzdělávání 9. Nedostatečnost/absence platformy pro sdílení, propagaci a podporu 10. Konkurence Prahy a zahraničí (odchod talentů, nedostatek velkých zakázek...) 11. Izolovanost brněnské kulturní a kreativní scény 12. Slabý mediální ohlas a prezentace brněnské kultury v celostátních a zahraničních médiích 13. Nepřehlednost nabídky 14. Nedostatečný přehled o kultuře, nízká vzdělanost široké veřejnosti v oblasti kultury, nízká motivace ke studiu um. oborů 15. Nerovnoměrnost nabídky 16. Bariéry v přístupu ke kultuře pro vybrané skupiny 	<p>A.3, A.4</p> <p>A.1, A.2, A.5, B.1, B.2, C.1, C.2, C.3, D.1, D.2, E.1, E.4</p> <p>A.3, A.4</p> <p>A.5</p> <p>A.2, A.3</p> <p>A.1, B.1, C.1</p> <p>B.1, C.1</p> <p>B.1</p> <p>C.1, C.2</p> <p>A.1, A.3, A.4, A.5, C.2, C.3, D.1, E.1</p> <p>C.2, C.3, D.2</p> <p>D.1, D.2</p> <p>D.3, E.1</p> <p>B.2, D.1, D.2, D.3, E.1</p> <p>E.2</p> <p>E.3</p>

¹⁶ Kompletní Shrnutí analytické části je dostupné zde: kulturniparlament.brno.cz/strategie-kultury/analyticke-podklady/

Strategická a programová část

Vize kulturního a kreativního Brna v roce 2050

Brno v roce 2050 je mezinárodně uznávanou kulturní metropolí. Špičková kulturní a kreativní scéna je postavená na setkávání tradic a inovací, je otevřena experimentům a alternativám a spoluvytváří nejnovější světové trendy. Kultura je základním kamenem identity Brna a jedním ze strategických pilířů jeho rozvoje. Aktivně proniká do veřejného prostoru i každodenního života svých obyvatel. Pro svou nezaměnitelnou tvůrčí atmosféru je město vyhledávané tvůrci i návštěvníky umění z celého světa.

Hodnoty strategie a kulturní politiky

Diverzita

Kulturní politika i naplňování strategie by měly umožňovat co nejširší pestrost přístupů, žánrů, subjektů apod. První z intervenčních logik by měla být snaha o saturaci potřeb prostředí (odvětví KKO) a plošnosti cílového stavu (např. v případě dostupnosti tvorby).

Excellence

Kulturní politika i naplňování strategie by měly také sledovat cílený rozvoj progresivních (a) excelentních počinů a tvůrců. Druhou intervenční logikou strategie i kulturní politiky by měla být identifikace a cílená podpora špičkových a nové trendy definujících tvůrců a počinů.

Rozvoj

Kulturní politika i naplňování strategie by měly sledovat cílený rozvoj všech odvětví, stejně jako rozvoj města. Třetím intervenčním principem tak bude kvalitním know-how podložená podpora rozvojových aktivit. Kultura se také stane jedním z takto přijímaných pilířů rozvoje města.

Dostupnost

Kultura i příležitosti k tvorbě budou dostupné co největšími počtu lidí žijících a přebývajících na území města bez ohledu na ekonomické postavení, sociální či etnický původ, náboženství apod. Dostupnost opět znamená určitou míru plošnosti při naplňování cílů kulturní politiky i strategie.

Transparentnost

Všechny postupy a procesy kulturní politiky i strategie budou explicitně popsány a spolu s veškerými dílčími výstupy a dalšími materiály budou bezodkladně zveřejňovány.

Participace

Kulturní politika i naplňování strategie bude v co nejširší možné míře umožňovat participaci aktérů kultury a kreativních odvětví. Zejména je důležitá při identifikaci potřeb, definici postupů a designu nástrojů pro řešení.

Cíle, priority a opatření

Cíl A: Špičková kulturní a kreativní scéna postavená na setkávání tradice a experimentu

Brno bude v roce 2050 charakterizovatelné svou excelentní kulturní a kreativní scénou s vysokou rozmanitostí přístupů, organizačních modelů, žánrů apod., řadou tvůrců a počínů schopných uspět v globální konkurenci i těch definujících nové umělecké trendy a dynamickým vývojem ve všech odvětvích. Město bude chápat kulturu jako jeden z pilířů svého udržitelného rozvoje, bude jí zohledňovat ve všech strategických procesech a cíleně využívat k rozvoji specifických lokalit, řešení problémů apod. Kulturní politika města bude na vysoké odborné výši a bude na ní transparentně a efektivně alokován dostatek prostředků. Kultura a kreativní odvětví budou mít v Brně dostatek dostupných prostor pro prezentaci i tvorbu.

Indikátory:

- podíl výdajů na kulturu z městského rozpočtu
- podíl výdajů na nezřizovanou scénu z celkového rozpočtu na kulturu
- podíl městem podpořených projektů/děl zaměřených na původní tvorbu
- celková míra spokojenosti s kulturní vybaveností, dostupností a kvalitou kultury (viz. výsledky šetření Jaké chcete Brno (2016))
- počet, příp. podíl městem podpořených koprodukčních a multižánrových projektů zahrnujících více subjektů, oborů i oblastí života
- podíl městem podpořených projektů/děl exportovaných mimo Brno
- počet městem podpořených projektů pracujících s hmotným i nehmotným kulturním dědictvím
- počet památkových objektů a objektů industriálního dědictví v dobrém stavu
- počet veřejných prostranství a objektů/nebytových prostor v majetku města využívaných pro kulturu
- počet a význam celostátních i mezinárodních cen a titulů, např. Město hudby UNESCO a Evropské hlavní město kultury
- počet a vyznění recenzí brněnských počínů v českých i zahraničních odborných a žánrových médiích
- počet a vyznění zmínek o Brně jako městě se špičkovou kulturní scénou
- pravidelné výstupy z mapování stavu a potřeb KKO a z evaluace této strategie
- pravidelné výstupy z jednání města s kulturní scénou (Brněnský kulturní parlament) a odborníky (Kulturní radou)
- existence městské kulturní nadace / fondu pro rozdělování a získávání dodatečných finančních prostředků (viz A.4.3)

Priorita A.1 Podpora špičkovosti, diverzity a rozvoje

Opatření A.1.1 Zajistit kvalitativní i kvantitativní rozvoj jednotlivých kulturních a kreativních odvětví

Bude pravidelně mapován rozvojový potenciál a slabé stránky a hrozby jednotlivých odvětví a pomocí dotačních titulů a dalších nástrojů podněcován jejich rozvoj. Vždy při tom budou sledovány tři roviny podpory: plošná saturace potřeb, cílená podpora excelence a progresu a cílený rozvoj jednotlivých odvětví. V každém odvětví bude snaha o zabezpečení co největší rozmanitosti subžánrů, přístupů, organizačních modelů apod. Opatření předpokládá naplňování dle ostatních bodů strategie.

Město v rámci tohoto opatření mimo jiné zabezpečí:

- kvalitní rozvoj páteřní sítě příspěvkových organizací
- kvalitní rozvoj segmentu KKO fungujícího na neziskové bázi
- kvalitní rozvoj infrastruktury pro KKO
- podporu významných/TOP akcí na základě transparentního odborného výběru a s jasnými podmínkami (např. zapojení dalších subjektů, rozvoj žánru, marketingový přínos)
- podporu nových formátů a médií
- specifickou podporu odvětví audiovizuální a adekvátním organizačním a finančním zabezpečením Filmové kanceláře Brno a Jihomoravského filmového fondu.

Opatření A.1.2 Podněcovat rozvoj experimentální, progresivní a originální tvorby, nových formátů a médií

Město bude aktivně vyhledávat a identifikovat progresivní, experimentální, avantgardní, originální žánr posouvající apod. počiny a tvůrce a nastaví systém jejich aktivní podpory. Cíleně budou podporovány nové formáty a nová média.

Opatření A.1.3 Podporovat export brněnských děl a prezentaci tvůrců v zahraničí

Město zavede systém identifikace a cílené podpory vývozu uměleckých děl a tvůrců do zahraničí (spojení podpory jednotlivých tvůrců, odvětví a marketingu města). Město za tímto účelem bude úzce spolupracovat s organizacemi/subjekty, jako je nově vzniklá Czech Music Office, Česká centra, ambasády a Ministerstvo zahraničních věcí.

Opatření A.1.4 Podporovat tvorbu mladých a začínajících tvůrců

Město vytvoří (iniciuje vytvoření) dostatečně robustního systému rezidenčních a dalších prostor pro začínající tvůrce (městské projekty i projekty nezávislé scény) a zavede plošné nástroje pro podporu tvorby mladých a začínajících tvůrců. Město také bude napomáhat čerstvým absolventům uměleckých škol k setrvání v jejich tvůrčí činnosti.

Opatření A.1.5 Podporovat zachování a rozvoj kulturního dědictví a kulturní identity Brna

Ačkoliv je město Brno dlouhodobě spojováno především s inovacemi, experimentem a neotřelými postupy, plně si uvědomuje kořeny tohoto fenoménu, který sahá daleko do minulosti a můžeme jej nazvat "tradice inovací". Město si je vědomo kulturní identity Brna, významných osobností, které ji utvářely, stejně jako industriální minulosti i historické multikulturality města. Proto cíleně podporuje kulturní aktivity, které inovativním způsobem připomínají, prezentují a osvěžují hmotné i nehmotné kulturní dědictví a kulturní identitu města Brna a Brňanů. V oblasti památkové péče bude město:

- nadále podporovat soustavnou péči o kulturní památky,

- pokračovat v opravách památkových objektů v majetku města a v postupné regeneraci veřejných prostorů historického jádra,
- nadále podporovat vlastníky památkových objektů poskytováním neinvestičních dotací z rozpočtu města na zachování a obnovu kulturních památek minimálně v současném rozsahu (16 mil. Kč ročně, z toho 4 mil. Kč pro organizační složky a organizace města, 9 mil. Kč pro jiné vlastníky a 3 mil. Kč ve spoluúčasti k prostředkům poskytovaným Ministerstvem kultury).
- průběžně aktualizovat Program regenerace Městské památkové rezervace Brno,
- a usilovat o získání finančních prostředků z dotačních programů Ministerstva kultury na obnovu nejceněnějších památek.

Opatření A.1.6 Rozvíjet aktivity podporující podnikatelské subjekty a rozvoj podnikání v KKO

Město nastaví systém podpory podnikatelských subjektů aktivních v KKO s cílem rozvoje sektoru v intencích ostatních opatření této strategie a naváže na již existující aktivity pod platformou Kreativní Brno¹⁷. V tomto ohledu bude nastavena úzká spolupráce mezi Odborem kultury MMB a Kanceláři náměstka primátora pro Smart City. Mimo jiné bude pokračováno v realizaci již započatých projektů jako jsou Kreativní vouchery, Kreativní centrum Brno, Kreativní Hub Brno apod., a bude podporováno setkávání, prezentace, export, odvětvové konference apod. dle ostatních opatření této strategie. Rozpočet na podporu podnikatelských aktivit bude vždy oddělen od systému dotací a další podpory nezřizované kulturní scény.

Priorita A.2 Kultura a kreativní odvětví jako nástroj městského rozvoje

Opatření A.2.1 Začlenit kulturu do všech relevantních rozvojových a strategických dokumentů města

Město vyčlení jednoho pracovníka Odboru kultury MMB, který se bude účastnit projednávání dalších strategických dokumentů města, včetně územního plánování a bude zodpovědný za propojení informací s oblastí kultury. Strategické dokumenty jiných sfér v rámci resortu města budou zpracovávat a zaznamenávat oblasti prolínající se s kulturou a kreativními odvětvími, případně včas identifikují a odstraní aspekty odporujícími si se strategií KKO.

Opatření A.2.2 Oživit veřejná prostranství uměleckými díly

Město za účelem podpory nových uměleckých děl v ulicích vytvoří ve spolupráci s městskými částmi databázi s veřejnými místy, která jsou vhodná pro umístění uměleckého díla. Databáze bude obsahovat také plochy, na jejichž místě je legálně možné vytvářet tzv. streetart. Město vytvoří podmínku věnování 1 % na umělecká díla z rozpočtu staveb, které jsou minimálně z 50 % financovány z veřejných rozpočtů. Tato díla budou vybírána na základě odborné soutěže a budou umístěna ve veřejném prostoru.

Opatření A.2.3 Cíleně využívat potenciálu kulturních aktérů a kreativců pro řešení problémů města

Město vytvoří institucionální zázemí pro iniciaci projektů (po vzoru organizací IHME ve Finsku, či SKOR v Holandsku) buď na Odboru kultury, nebo v nově zřizované městské kulturní nadaci (Opatření A.4.4), vytvoří databázi problémů, které je potřeba řešit (deprivovaná území apod.) a na tomto půdorysu vytvoří výzvu kreativcům a umělcům, aby přicházeli s vlastními návrhy na řešení

¹⁷ <http://www.kreativnibrno.cz>

různých problémů. V tomto procesu budou prioritizovány nové přístupy a neotřelé intervence, podporovány experimenty, multižánrová řešení, propojování různých oborů apod.

Opatření A.2.4 Získat tituly Kreativní město hudby UNESCO a Evropské hlavní město kultury, případně další vhodné tituly

Brno se kvalitně připraví a získá tituly Kreativní město hudby UNESCO a Evropské hlavní město kultury. V obou případech bude primárně sledován rozvoj brněnské kultury a kreativní scény, rozvoj města. Marketingová rovina v přípravě i realizaci by měla být sekundární, byť stále důležitá. Město také identifikuje možné další tituly, které by mohly městu pomoci k rozvoji jednotlivých odvětví, jejich propagaci, stejně jako propagaci města apod. a zabezpečí odpovídající přípravu pro získání daných titulů.

Priorita A.3 Systematická a odborná kulturní politika

Opatření A.3.1 Zajistit pravidelnou vnější oponenturu kulturní politiky pomocí demokratické participativní platformy na jedné straně a pomocí úzkého, vysoce odborného poradního orgánu na straně druhé

Město si bude zajišťovat pravidelnou zpětnou vazbu, podněty, potřeby apod. od otevřené platformy umožňující účast všem zástupcům brněnských KKO (Brněnský kulturní parlament nebo podobná platforma postavená na demokratickém, participativním principu). Podobně bude zřízen poradní orgán plnící podobnou roli, nicméně z pozice úzce, pečlivě a transparentně vybrané skupiny odborníků, kteří budou za svou účast v takovém orgánu finančně ohodnoceni (Kulturní a kreativní rada, nebo podobný orgán). Město nastaví systém pravidelných setkávání i transparentní systém sběru podnětů pro projednávání. Jeden pracovník Odboru kultury MMB bude zodpovědný za předávání informací a koordinaci mezi oběma zmíněnými tělesy a mezi nimi a městem (Odbor kultury MMB, ostatní odbory, Komise RMB pro kulturu, Rada města Brna, Zastupitelstvo města Brna).

Opatření A.3.2 Zefektivnit management kulturní politiky na úrovni MMB

Město bude cíleně řešit management kulturní politiky, což znamená mimo jiné:

- zjednodušit pracovní postupy na Odboru kultury, interní procesy apod. (případně upravit pravidla celého magistrátu)
- zjednodušit postupy mezi Odborem kultury a příspěvkovými organizacemi dle Zásad vztahu k příspěvkovým organizacím, při nakládání s majetkem příspěvkových organizací apod.
- nastavit systém velmi úzké spolupráce Odboru kultury a Kanceláře náměstka primátora pro Smart City (mající na starost podporu podnikání v KKO)
- na úrovni tajemníka MMB zřídit meziresortní koordinační skupinu pro záležitosti kultury a kreativních odvětví ze zástupců všech relevantních organizačních složek MMB, setkávající se jednou měsíčně a projednávající záležitosti kultury a kreativních odvětví, které se dotýkají více složek MMB (např. marketing, nemovitosti, zahraniční vztahy, produkce atd.)
- pravidelně evaluovat naplňování cílů organizací a projektů podporovaných městem, včetně provozní efektivity zřízovaných organizací
- standardizovat procesy strategického plánování v kulturní politice, včetně pravidelné evaluace naplňování strategických cílů
- posilovat spolupráci Odboru kultury MMB a městských částí v oblasti kultury.

Opatření A.3.3 Nastavit systém pravidelného sběru kvalitativních a kvantitativních dat týkajících se KKO a nastavit systém promítání závěrů do kulturní politiky města

Město (ve spolupráci s dalšími subjekty včetně univerzit) pravidelně sbírá data nutná pro efektivní a kvalitní správu kultury, tato data pravidelně zveřejňuje a na základě nich upravuje kulturní politiky, interní postupy apod. Konkrétně se jedná o tato data, analýzy či studie:

- 1) mapování publika (marketingová a výkonová data zaměřená na spokojenost s nabídkou a jejím rozložením v čase, rozdílné požadavky různých KKO a cílových skupin), více viz opatření E.1.1.
- 2) mapování potřeb ve vzdělávání pedagogů mateřských, základních a středních škol (jaké celoživotní a další vzdělávání by uvítali, jaký je o ně zájem, e-learning nebo intenzivní kurzy či večerní škola - vše ve vztahu ke kultuře a kreativním odvětvím)
- 3) pravidelně prováděné mapování KKO (zaměření na problémy a potenciály jednotlivých KKO, potřeby, výkonové ukazatele atd.), více viz opatření B.1.2
- 4) specifická mapování dle aktuálních potřeb a opatření této strategie (export, dostupnost...)
- 5) mediální monitoring brněnských KKO a jejich výstupů.

Priorita A.4 Efektivní a transparentní financování kultury

Opatření A.4.1 Stabilizovat financování kultury na úrovni 9 % běžných výdajů města a při splnění tohoto opatření hledat další prostředky z veřejných rozpočtů mimo rozpočet města.

Na základě dosavadního vývoje podílu městských prostředků na kulturu je stanoven závazný podíl běžných výdajů na kulturu na úrovni 9 % běžných výdajů města (bez městských částí). Do financování kultury jsou pro účely tohoto výpočtu zahrnuty všechny běžné výdaje organizační složky 7300 - Odbor kultury.¹⁸

V případě snižování výdajové stránky rozpočtu bude město omezovat výdaje v kultuře zejména v oblasti kapitálových výdajů, projektů apod., až poté případně v provozu a platech zaměstnanců. Krácení bude plánováno minimálně dva roky předem, aby příspěvkové organizace mohly reagovat adekvátními úpravami svých aktivit. Důvodem je víceleté plánování kulturních organizací, kdy není možné z roku na rok měnit programy, nasmlouvané umělce apod.

Opatření A.4.2 Cílem města je při zajištění financování kultury na úrovni 9 % běžných výdajů města (dnes 11 %) vyčlenit 10 % z této částky pro nezřizovanou kulturu

Město zajistí, aby 10 % z těchto běžných výdajů na kulturu bylo alokováno na přímou podporu nezřizované umělecké scény, s cílem podporovat diverzitu a rozmanitost kulturní nabídky, excelenci a rozvoj jednotlivých odvětví dle této strategie. Navýšení prostředků pro nezřizovanou scénu se bude vyvíjet od 5 % v roce 2019 po 10 % na konci prvního programového období v roce 2025.

¹⁸ Schválený rozpočet Magistrátu města Brna (bez městských částí) na rok 2018 počítá s běžnými výdaji 9 923 752 tis. Kč, rozpočet Odboru kultury pak s běžnými výdaji 1 024 497 tis. Kč. Od běžných výdajů Odboru kultury je nutné v roce 2018 odečíst 70 235 tis. Kč mimořádných nákladů spojených s rekonstrukcí Janáčkova divadla (41 000 tis. Kč běžné výdaje související s rekonstrukcí, 28 135 tis. Kč ztráta na straně Národního divadla Brno a 1 100 tis. Kč ztráta na straně Filharmonie Brno) a naopak přičíst 115 000 tis. Kč spojených s navýšením tabulkových mezd pracovníků kulturních organizací. Výsledných 1 069 262 tis. Kč tedy tvoří 10,8% běžných výdajů magistrátu. Pro účely výpočtu a budoucího opakování stejného postupu byly do rozpočtu kultury započítány a) pouze běžné výdaje, b) pouze výdaje organizační složky 7300 - Odbor kultury, konkrétně pod touto složkou následující paragrafy odvětvového třídění rozpočtu: §3311, §3312, §3313, §3314, §3315, §3316, §3317, §3319, §3322, §3326, §3329. Jedná se tedy o výdaje spojené s provozem příspěvkových organizací v oblasti kultury (v gesci Odboru kultury), s přímými činnostmi a provozem samotného Odboru kultury, a prostředky na individuální a programové dotace v oblasti kultury.

Město dále provede analýzu proveditelnosti dalších možných finančních opatření k posílení prostředků na nezřizovanou kulturu a vybraná opatření implementuje. Příkladem takových opatření může být alokace specifické procentní části zisků městských firem do dotačních programů v kultuře, nebo (po vzoru hlavního německého města) zavedení speciální turistické daně podobné "lázeňskému poplatku".

Opatření A.4.3 Transformovat síť příspěvkových organizací v oblasti kultury a zefektivnit jejich hospodaření při zachování či zvýšení umělecké kvality

Město bude programově a systematicky lobbovat za zabezpečení zásadního podílu Ministerstva kultury ČR a Jihomoravského kraje na větším financování vybraných příspěvkových organizací v Brně a u státních institucí za úpravy legislativního prostředí pro fungování příspěvkových organizací.¹⁹ V případě neúspěchu vtažení ministerstva či kraje do výraznějšího spolufinancování vybraných organizací město připraví odborně posouzené a nastavené zeštíhlení systému příspěvkových organizací (např. omezením duplicitních služeb, převedením některých organizací do finančně nezávislejšího režimu apod.). Pro efektivní hospodaření a fungování brněnských příspěvkových organizací město dále zajistí:

- změnu právní formy vybraných příspěvkových organizací s cílem zajistit jim větší uměleckou a provozní nezávislost, ideálně na novou právní formu veřejné kulturní instituce dle zpracované analýzy: Posouzení transformace vybraných příspěvkových organizací²⁰ (předpokládá změnu na úrovni celostátní legislativy)
- snížení administrativní zátěže kladené na zřizované organizace ze strany města (zejména úpravami Zásad vztahu orgánů statutárního města Brna k příspěvkovým organizacím, konkrétně navýšením limitů pro nakládání s majetkem a zjednodušením kontrolních mechanismů ve vztahu odboru kultury k příspěvkovým organizacím s cílem minimalizovat množství reportů a zpráv)
- identifikaci možnosti úspor v oblasti sdílených služeb apod. a implementaci příslušných úsporných opatření tak, aby nebyla dotčena kvalita poskytovaných služeb
- zvýšení mezd pracovníků zřizovaných organizací na konkurenceschopnou úroveň v daném oboru (propojení se změnou právní formy, lobbováním u státních orgánů a úsporami).

Opatření A.4.4 Zabývat se možností zřídit městský nadační fond pro transparentní rozdělování dotací, odborný servis brněnské kulturní scéně a odbornou podporu kulturní politiky města

Město bude analyzovat proveditelnost zřízení nadačního fondu pro efektivní fungování systému dotací pro nezřizovanou kulturní scénu.

Opatření A.4.5 Posílit a zefektivnit systém dotací pro nezřizovanou scénu

Dle opatření A.4.2 posílený dotační systém projde obsahovým přehodnocením s cílem naplnit závazky této strategie a podnítily rozvoj nezřizované scény. Zásadními principy pro podporu nezřizované scény je rozmanitost, špičkovost a rozvoj. Systém dotací bude zahrnovat nejen oborové výzvy, ale také řadu víceoborových a plošných výzev, např. na podporu koprodukčních projektů, multižánrové a mezioborové projekty, podpora původní tvorby, podpora vzdělávání, víceleté dotace aj. Bude také zaveden transparentní systém pro zveřejňování a výběr projektů pro tzv. individuální dotace. Všechny dotační programy budou zabezpečeny odbornými hodnotícími komisemi.

¹⁹ Zejm. zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

²⁰ Integrated Consulting Group: Posouzení transformace vybraných příspěvkových organizací. Zpracováno pro Magistrát města Brna. ICG, květen 2017.

Priorita A.5 Dostatek vyhovujících prostor pro tvorbu a prezentaci

Opatření A.5.1 Zabezpečit co nejširší saturaci potřeb týkajících se prostorů pro tvorbu a prezentaci KKO

Město vytvoří veřejně přístupnou databázi nevyužívaných objektů a nebytových prostor v majetku města, vytvoří systém trvale a dočasně zvýhodněných nájmu a podmínek pro jednotlivá odvětví, specifické žánry apod., poskytne nevyužívané nebytové prostory k případnému Refill/pop-up využití a zvýší dostupnost prostor zřizovaných institucí pro nezávislé aktéry. Využitím dosud nevyužívaných prostor dojde ze strany KKO k jejich oživení.

Město také identifikuje síť nezřizovaných prostor naplňující roli páteřní infrastruktury (včetně specifických rolí, které daný prostor plní/může plnit) a bude tuto síť specificky podporovat a propagovat mezi aktéry.

Opatření A.5.2 Dokončit započaté projekty saturující potřeby prostor pro tvorbu a prezentaci

Město se zaručuje o úspěšné dokončení těchto projektů a jejich budoucí rozvoj podtrhující základní principy - rozvoj, diverzitu a špičkovost. Mezi tyto projekty patří:

- zabezpečení důstojné a technicky (akusticky) i kapacitně odpovídající prostory pro působení Filharmonie Brno vybudováním Janáčkova kulturního centra
- dokončení rozsáhlé rekonstrukce Janáčkova divadla
- dobudování Kreativního centra Brno v bývalé káznici mezi ulicemi Cejl a Bratislavská s cílem saturovat část prostorových potřeb jednotlivých KKO a oživit lokalitu za plnohodnotné spolupráce s místní komunitou

Město bude také iniciovat či podporovat vznik menších kreativních center k saturaci potřeb KKO a pilotnímu testování nastavení Kreativního centra Brno. Vhodné prostory budou hledány především v objektech patřících městu a vyžadujících revitalizaci, jako je např. část areálu Rybkova 948/23.

Město bude dále iniciovat či podporovat vznik partnerství k realizaci následujících projektů:

- vybudování Muzea Leoše Janáčka
- funkční propojení areálu tří významných vil - Tugendhat, Löw-Beer a Arnoldova vila
- rekonstrukce a otevření kulturního provozu v tzv. Králikově divadle v areálu BVV.

Cíl B: Excelentní vzdělávání pro kulturu, kreativní sektor a jejich publikum

Brno bude mít v roce 2050 kvalitní vzdělávací systém v oblasti KKO od úrovně základních škol, po školy vysoké. Střední a vysoké školy s uměleckým zaměřením budou díky své kvalitě vyhledávány studenty z celého Česka i zahraničí. Vzdělávací systém bude mít dostatečné kapacity a bude reagovat na aktuální potřeby brněnských organizací i vývoj oborů jako celku. Věda a výzkum v oblasti kultury a kreativních odvětví budou na špičkové úrovni a město bude podporovat budování kapacit v této oblasti cílenou spoluprací s vysokými školami na analytické činnosti související s kulturní politikou. Aktérům kulturní a kreativní scény bude dostupné celoživotní vzdělávání v oblastech, které potřebují. Mateřské, základní i střední školy budou kvalitně učit o kultuře a zpřístupňovat ve spolupráci s brněnskými subjekty kulturu a umění svým žákům, včetně rozšiřování možností pro jejich vlastní tvorbu.

Indikátory:

- míra uplatnění absolventů kulturních a kreativních oborů SŠ, VŠ a programů celoživotního vzdělávání
- spokojenost zaměstnavatelů se schopnostmi a kompetencemi absolventů
- spokojenost absolventů s nabytým vzděláním
- renomé brněnských SŠ a VŠ v oblasti kultury a kreativních odvětví
- stabilizovaný nebo rostoucí počet míst na základních i středních uměleckých školách.

Priorita B.1 Kvalita a rozvoj vzdělávání pro KKO

Opatření B.1.1 Monitorovat a posilovat kapacity vzdělávání na základních a středních uměleckých školách dle zjištěných potřeb

Město bude pravidelně zjišťovat potřeby v oblasti vzdělávání na základní a středoškolské úrovni a reagovat na ně ve vzájemné spolupráci se zástupci ZUŠ, SUŠ, Jihomoravským krajem, příp. dalšími zainteresovanými aktéry.

Opatření B.1.2 Podporovat rozvoj nových oborů napříč všemi stupni vzdělávání

Město bude provádět pravidelná mapování potřeb a na základě zjištění následně iniciovat setkávání se zástupci studentů a vzdělávacích institucí (příp. jejich zřizovatelů). Bude je informovat o svých zjištěních a v případě potřeby podporovat či jinak motivovat tyto instituce ke změnám a tvorbě nových oborů, úpravách stávajících apod. Výsledkem těchto opatření by měl být posun k rozvoji uměleckých a kreativních oborů vyučovaných na všech stupních dle jejich specifických potřeb. V rámci obecných principů vhodných ke zvyšování kvality a rozvoji je vhodné využívat nástroje jako: propojování odlišných žánrů (včetně praktických a teoretických), podpora přesahových a multisided projektů, propojování KKO s vědou a výzkumem (s humanitními, sociálními i technickými obory) a propojování vzdělávání v KKO s podnikatelskou sférou (vč. a s důrazem na technologie) apod.

Opatření B.1.3 Podporovat rozvoj vědy a výzkumu v oblasti KKO

Město vytvoří pro potřeby mapování a evaluací systém spolupráce s akademickou sférou. V Brně je dostatek talentovaných studentů, čerstvých absolventů, mladých výzkumníků (Ph.D.) i odborných pedagogů v oblasti managementu a výzkumu v KKO, kteří oceňují adekvátní praxi pro rozvoj svých kompetencí. Na druhé straně je zde město, které potřebuje pravidelně mapovat kulturní a kreativní činnost a evaluovat svou činnost či jednotlivé aktivity a projekty. Spolupráce musí být nastavena v rámci zachování pravidel pro veřejné zakázky. Toto opatření navazuje na opatření A.3.3.

Město také zařadí KKO obory do již aplikovaných programů podpory excelence ve vědě a mladých badatelů a v případě potřeby tyto programy rozšíří.

Opatření B.1.4 Vytvořit systém podpory/koordinace stáží studentů a čerstvých absolventů kulturních a kreativních oborů v brněnských kulturních organizacích

Město bude iniciátorem propojení akademické sféry (studenti, pedagogové, vedení) s potenciálními zaměstnavateli (poskytovateli pracovních stáží) ze zřizované i nezřizované scény. Budou realizovány kulaté stoly (zástupci magistrátu, zřizovaných a nezřizovaných institucí), na kterých budou dohodnuta pravidla pro poskytování pracovních stáží, ve kterých budou definovány vztahy mezi jednotlivými institucemi, jejich práva a povinnosti, možnosti supervize, stanovení možností podpory ze strany magistrátu a systém evaluace. Na základě výstupů bude vypracována jednoduchá on-line platforma pro správu pracovních stáží. Odbor kultury bude také metodicky podporovat zřizované instituce ke spolupráci se studenty a absolventy humanitních oborů zaměřených na kulturu (PdF, FF, FSS MU). Aktivita bude úzce koordinována či (bude-li to vhodné) začleněna do Městského ekosystému.

Opatření B.1.5 Podporovat celoživotní a další vzdělávání pro KKO

Město bude pravidelně provádět analýzu potřeb, jejíž součástí bude i zjišťování potřeb v oblasti celoživotního a dalšího vzdělávání. Saturaci těchto potřeb bude město provádět skrze několik nástrojů podpory:

- 1) setkávání se s akademickou sférou nad výsledky z mapování a podpora v zavádění potřebných kurzů/projektů
- 2) aktivní vyhledávání vhodných projektů a platforem, které napomáhají k dalšímu vzdělávání v KKO (např. peer-to-peer projekty) a informování o nich směrem ke KKO, popřípadě účast na nich.

Bude určena osoba na Odboru kultury MMB, která bude zodpovídat za realizaci těchto aktivit.

Kurzy/projekty k podpoře budou vybírány na základě specifík vyplývajících z analýzy pro jednotlivá KKO. Na obecné rovině napříč obory je dlouhodobá poptávka po kurzech promotérství a produkce, práce s publikem, manažerských dovedností, marketingových dovedností, právních a jazykových schopností.

Opatření navazuje na opatření B.1.2.

Priorita B.2 Podpora MŠ, ZŠ, SŠ ve vzdělávání v kultuře a kreativním myšlení

Opatření B.2.1 Podporovat začleňování kultury, kreativních odvětví, kulturního dědictví města Brna a kreativního myšlení (ve spolupráci s kulturními a vzdělávacími organizacemi) do výuky MŠ a ZŠ a volnočasových aktivit při MŠ/ZŠ.

Město bude iniciátorem pravidelných kulatých stolů se zástupci MŠ (a ZŠ) a subjektů kulturní a kreativní scény. Cílem bude definování problémů a potřeb ve výuce kultury, kreativity a kreativního myšlení a hledání jejich řešení. Výsledkem budou návrhy na konkrétní projekty a aktivity v oblasti výuky a dalších činností ve školách a školských vzdělávacích zařízeních. Město bude iniciátorem pro utváření formalizovaných partnerství mezi KKO a školskými, jinými vzdělávacími a volnočasovými organizacemi.

Opatření B.2.2 Podporovat mateřské, základní a střední školy v návštěvách kulturních organizací v Brně

Bude vytvořen jednoduchý systém, který bude zajišťovat přehledně dostupné informace jak pro vyučující, tak pro subjekty z oblasti kultury nabízející kulturní či kulturně vzdělávací akce. Budou také analyzovány bariéry v dostupnosti programů pro školy a implementovány opatření snižující tyto bariéry. Město bude na realizaci opatření spolupracovat se všemi zřizovateli škol a subjekty v oblasti kultury.

Opatření B.2.3 Podporovat pedagogy v dalším vzdělávání v kultuře

V rámci celoživotního a dalšího vzdělávání bude město podporovat tvorbu vhodných akreditovaných kurzů a projektů pro pedagogy v návaznosti na jejich potřeby. Město bude pravidelně zjišťovat potřeby pedagogů mateřských, základních a středních škol a tyto informace sdílet s poskytovateli celoživotního a dalšího vzdělávání. Ve spolupráci s řediteli škol bude navrhnout systém financování těchto vzdělávacích aktivit.

Opatření B.2.4 Zvyšovat příležitosti pro vystupování a spolupráci žáků ZŠ, SŠ, ZUŠ, SUŠ s profesionály z řad KKO

Město bude aktivně napomáhat nadaným žákům a studentům při vyhledávání vhodných lokací pro vystoupení, bude iniciátorem partnerství škol s kulturními organizacemi podporovanými městem (např. vystoupení ZUŠ a Filharmonie Brno) nebo na veřejném prostranství. Město podporuje společné projekty a rozvoj nových oborů (např. výuka elektronické hudby, komiks). Město dále podporuje tyto akce spoluprací na propagaci.

CÍL C: Spolupracující a propojená kulturní a kreativní scéna

Brno bude mít v roce 2050 vnitřně propojenou a spolupracující kulturní scénu. Kreativní Brno s Brněnským kulturním parlamentem budou vnímány a využívány jako platformy pro komunikaci a navazování spolupráce atd. Brněnské subjekty budou aktivně spolupracovat se zahraničními subjekty. Město samotné bude aktivním iniciátorem spolupráce s podobně zaměřenými městy a dalšími subjekty v ČR a zahraničí, bude plně využívat potenciál partnerských měst a bude se aktivně zapojovat do mezinárodních sítí zaměřených na kulturu a kulturní politiku.

Indikátory:

- počty setkání zřizovaných platform a orgánů (BKP, Kulturní a kreativní rada apod.)
- počty zahraničních spoluprací brněnských subjektů
- počty hostujících umělců, koprodukčních počinů atd.
- renomé Brna jako iniciátora odborné debaty na témata kulturní politiky (počty a tón zmínek v odborných médiích)

Priorita C.1 Spolupráce a propojování uvnitř brněnské kulturní a kreativní scény

Opatření C.1.1 Učinit z Brněnského kulturního parlamentu platformu pro spolupráci a řešení společných problémů KKO a vytvořit jeho funkční napojení na Městský ekosystém

Vedle funkcí uvedených v opatření A.1.1 město umožní, aby BKP fungoval také jako nástroj pro vzájemnou spolupráci, propojování, sdílení, řešení společných problémů. V praktické rovině to bude znamenat vyhradit těmto rolím BKP odpovídající čas během setkávání pléna parlamentu, vytvořit virtuální zázemí tematické a odvětvové skupiny, zabezpečit jim prostor pro fyzická setkávání jako nástroj pro spolupráci, sdílení a řešení společných problémů. Bude vytvořeno funkční propojení BKP a Městského ekosystému²¹ a propojení BKP a platformy Kreativní Brno.

Město bude iniciovat:

- dvakrát ročně velké setkání BKP (diskusní, socializační - veřejný sběr podnětů pro jednání)
- setkání odvětvových skupin (virtuální i fyzická setkání)
- tematické a průřezové pracovní skupiny
- online prostředí pro diskuse, sdílení, iniciace
- transparentní systém sběru podnětů pro projednávání směrem ke Kulturní radě, Odboru kultury MMB, odpovědným politikům, Komisi pro kulturu RMB apod.

Opatření C.1.2 Vytvořit platformu pro vzájemnou komunikaci institucí a zaměstnavatelů v KKO, škol, resp. studentů a města

Město bude iniciovat vznik platformy pro komunikaci a koordinaci mezi zaměstnavateli, školami a studenty. Buď bude založena jako samostatná platforma, nebo jako pracovní skupina Brněnského kulturního parlamentu. V obou případech bude úzce propojeno s Městským ekosystémem.

Opatření C.1.3 Podporovat spolupráci mezi subjekty navzájem

Město bude v systému dotací podporovat koprodukce a spolupráce: v základním dotačním systému specifickým hodnotícím kritériem a v individuálních dotacích podmínkou spolupráce s dalšími subjekty nezřizované scény. Město bude také cíleně podporovat projekty zaměřené

²¹ <http://www.brno.cz/ekosystem/mestsky-ekosystem/>

na propojování subjektů vzniklé v rámci nezřizované scény a projekty propojující subjekty kultury a kreativních odvětví se subjekty ostatních odvětví.

Priorita C.2 Spolupráce a propojování brněnských KKO se zahraničím

Opatření C.2.1 Vytvořit systém podpory mezinárodní spolupráce

Město alokuje jeden úvazek při Odboru kultury (nebo v navrhované Kulturní nadaci) na vyhledávání a koordinaci projektů zahraniční spolupráce, vyhledávání příležitostí, tvorbu databáze a spolupráci s Českými centry, ambasádami, Ministerstvem zahraničí, zahraničním odborem JMK apod. Město také nastaví specifickou grantovou podporu: spolupráce se zahraničními partnery na tvorbě, výměnné akce v obou/všech zemích, hostování zahraničního profesionála, rezidenční programy pro zahraniční tvůrce, aktivní zapojení do mezinárodních sítí apod. Veškeré aktivity budou úzce koordinovány mezi Odborem kultury MMB, Odborem zahraničních vtaů MMB, Kanceláří náměstka primátora pro Smart City a dalšími dotčenými orgány města.

Priorita C.3 Spolupráce města se subjekty v ČR i v zahraničí

Opatření C.3.1 Obsahově posílit a systematizovat spolupráci s partnerskými městy v oblasti KKO

Brno bude monitorovat příležitosti a podporovat spolupráci v oblasti KKO ve všech partnerských městech (Bratislava, Dallas, Debrecín, Charkov, Kaunas, Leeds, Lipsko, Moskva, Poznaň, Rennes, St. Pölten, Stuttgart, Tedžon, Utrecht, Vídeň, Voroněž) a ve vybraných městech s potenciálem být s Brnem úžeji propojeny (Vídeň, Bratislava, Lipsko) nastaví systém užší spolupráce a výměny, bude se zde orientovat na publikum v daném městě (s cílem zvýšit počet návštěvníků Brna), marketingové aktivity (s cílem propagovat brněnská KKO) apod.

Opatření C.3.2 Aktivně se zapojovat do mezinárodních sítí zaměřených na kulturu a kulturní politiku a KKO

Brno bude průběžně vyhledávat a monitorovat sítě zaměřené na kulturu a kulturní politiku. Na základě tématu, služeb a benefitů (know-how, inspirace, projekty, marketing...) rozhodne o zapojení do vybraných sítí a stane se v nich aktivním hráčem tak, aby využilo v co nejvyšší míře nabízené benefity. Brno bude nadále aktivní v těchto sítích:

- Eurocities
- Like - European Cities and Regions for Culture

Opatření C.3.3 Spolupracovat se subjekty v ČR

Brno bude aktivně spolupracovat se subjekty v ČR, které se zabývají kulturní politikou nebo v daném sektoru výrazněji působí. Příkladem může být Institut umění, Česká televize, Český rozhlas, profesní a oborové asociace atd. a spolupráce na pořádání konferencí, výzkumu KKO, lobbování u státních institucí, evaluace apod.

Opatření C.3.4 Spolupracovat s ostatními městy v ČR aktivně přistupujícími ke kulturní politice

Brno bude iniciovat a případně facilitovat platformu "prokulturních" měst ČR a skrze ní:

- šířit vlastní dobré praxe a inspirovat se od druhých
- koordinovat postupy vůči státní správě (financování kulturních služeb, legislativní prostředí apod.)

- standardizovat evaluační a analytické nástroje pro vzájemné porovnání (je-li třeba)
- rozvíjet společné projekty a propojovat subjekty v kultuře a kreativních odvětvích mezi městy.

Opatření C.3.5 Pravidelně organizovat odbornou konferenci (či jinou akci) na aktuální téma kultury, kulturní politiky apod.

Město Brno bude každý rok organizovat konferenci na aktuální téma kultury, financování kultury, kulturní politiky apod. Město se stane lídrem v odborné debatě o kulturních politikách.

CÍL D: Renomé brněnské kultury a kreativních odvětví a renomé Brna jako kulturní a kreativní lokace

Brno bude svými občany, v ČR, Evropě i ve světě vnímáno jako ojedinělé kulturní město, brněnská kulturní a kreativní scéna bude dosahovat mezinárodního renomé. Marketing města a marketing kultury budou propojeny a budou se vzájemně posilovat. Kulturní nabídka bude přehledně dostupná obyvatelům i návštěvníkům města.

Indikátory:

- počet a vyznění zmínek o Brně a brněnské kultuře v lokálních, celostátních i zahraničních médiích
- počet a vyznění recenzí brněnských kulturních počinů
- počet zahraničních návštěvníků brněnských kulturních akcí
- počet návštěvníků brněnských kulturních akcí z Vídně, Bratislavy a měst s přímým spojením

Priorita D.1 Oboustranně efektivní propojení marketingu KKO a marketingu města

Opatření D.1.1 Vytvořit systém spolupráce a koordinace mezi dotčenými organizačními složkami MMB a mezi MMB a JMK

Brno bude mít vytvořený systém, ve kterém spolupracují všechny orgány města zabývající se marketingem: TIC, Odbor kultury MMB, Kancelář metropolitní spolupráce a marketingu, příp. další. Tato platforma se bude pravidelně scházet a zabývat se bude jak procesním nastavením koordinace, tak konkrétními obsahy.

Město také zabezpečí efektivní koordinaci v těchto záležitostech mezi MMB, aktéry v kultuře a Jihomoravským krajem, Jihomoravským inovačním centrem apod.

Opatření D.1.2 Definovat systém identifikace marketingově využitelných akcí, subjektů a počinů a definovat obsahovou rovinu marketingu kultury

Město nastaví systém identifikace marketingově využitelných akcí a způsobu jejich marketingové podpory. Identifikace takových akcí bude probíhat dle předem stanovených kritérií.

Priorita D.2 Prezentace brněnských KKO v rámci Brna, státu i zahraničí (reklama a média)

Opatření D.2.1 Cíleně podporovat recenze brněnské kultury v domácích i zahraničních médiích, masových i odborných

Město zajistí rezidenční program pro recenzenty, realizuje úzkou spolupráci s některým z velkých deníků či týdeníků za účelem vzniku specifické kulturní přílohy o Brně nebo seriálu brněnských kulturních akcí. Město bude úzce spolupracovat s veřejnoprávními médii - Českou televizí a Českým rozhlasem a Syndikátem novinářů české republiky a tato spolupráce bude formalizována. Pro účely zvýšení povědomí a reflexí o brněnských akcích vytvoří městský kulturní portál s recenzemi (případně rozšiřuje obsah nějakého stávajícího kulturního portálu o Brně). Portál bude zveřejňovat vlastní obsah a agregovat obsah z dalších zdrojů.

Opatření D.2.2 Zvyšovat prezentaci brněnské kultury v Brně, ČR i zahraničí

Město zvyšuje prezentaci brněnské kultury v odborných/žánrových médiích a zároveň tato média monitoruje a pomáhá subjektům v KKO s těmito médii komunikovat. Pro podporu a prezentaci brněnských akcí dále:

- zabezpečuje dostatek dostupných propagačních ploch
- u identifikovaných TOP akcí zabezpečí jejich viditelnost v celém městě
- podněcuje dotacemi podpořené projekty o vlastní aktivní snahu o mediální prezentaci, např. na vybraných webových stránkách města Brna
- obecně zvyšuje přítomnost umění na reklamních plochách ve městě.

Pro systematický přístup k prezentaci subjektů a akcí KKO na propagačních plochách ve veřejném prostoru bude vytvořen jasný, transparentní a férový systém rozdělování takových ploch, a to dle velikosti akce (pravidla pro velké akce, malé a střední).

Opatření D.2.3 Vytvořit atraktivní značku jako marketingový nástroj/kampaň k prezentaci kultury mimo město a identifikaci kulturních aktérů s Brnem

Město vytvoří atraktivní značku jako nástroj, který bude využívat k prezentaci Brna a jeho KKO (např. eventy v ČR i zahraničí, které ponесou tuto značku). Pomocí cílené kampaně bude značka propagována a šířena mezi mladé konzumenty a tvůrce umění. Současně bude značka sloužit k sebeidentifikaci brněnských aktérů vyjíždějící za hranice města s Brnem. V rámci prvního akčního plánu město vytvoří tuto značku, včetně komunikační kampaně a strategie a zajistí její implementaci do marketingových aktivit města, zřizovaných i nezřizovaných institucí apod.

Priorita D.3 Přehlednost a dostupnost informací o kulturním dění ve městě

Opatření D.3.1 Vytvořit nebo iniciovat vytvoření jednotné online platformy s kompletní nabídkou kulturních akcí, ideálně s možností nakupovat vstupenky - vše na jednom místě (vč. plné anglické verze)

Město Brno vytvoří jednotný portál, který zveřejňuje události konající se v Brně a zároveň poskytuje plný servis jak tvůrcům a pořadatelům (efektivní spolupráce se systémem portálu, propojení s událostmi vytvořenými na vlastních sociálních sítích), tak i uživatelům (možnost vyhledávat události dle odvětví, žánrů, místa, data). V rámci strategie směrem k TOP akcím a akcím splňujícím tři principy (diverzitu, rozvoj a špičkovost) se dají tyto výběrové události selektovat v rámci frontpage (např. principem nejzajímavějších akcí daného týdne). Město také sjednotí obsahy, způsoby prezentace i způsoby identifikace vhodného obsahu pro platformy v režii města (KAM v Brně, Metropolitan, kreativnibrno.cz, mestohudby.cz, sociální sítě aj.).

Opatření D.3.2 Vytvořit kolizní kalendář pro vnitřní potřeby KKO a města

Město sjednotí dosavadní způsoby (především Odboru kultury a TICu) a vytvoří kolizní kalendář, který umožní koordinovat akce a zároveň funguje jako nástroj pro město, jak monitorovat pořádané akce, které podpořit v marketingu apod.

CÍL E: Kultura vyžadovaná, dostupná a tmelící

Kultura v Brně bude dostupná pro všechny jeho obyvatele. Budou pravidelně mapovány potřeby publika, aby kultura byla rovnoměrně rozprostřena v čase a prostoru. Bude nastaven efektivní systém cenově zvýhodněného či bezplatného zpřístupnění kultury pro nízkopříjmové skupiny obyvatel. Město bude implementovat vzdělávací a jiné programy (o významu kultury, o kulturní identitě a kulturním dědictví města, o současných trendech a kritických otázkách) směřující ke kultivaci publika. Občané Brna budou aktivně vyhledávat kulturu, rozeznávat a vyžadovat prvotřídní kvalitu a sami budou aktivně tvořit. Veškeré informace o kultuře i kulturní politice budou dostupné v angličtině. Veřejný prostor bude snadno dostupný pro tvůrce/pořadatele a bude dobře vybavený pro pořádání kulturních akcí, čímž se vytvoří kvalitní veřejný prostor, kde se lidé budou rádi potkávat, trávit svůj čas a žít kulturou. Kultura bude fungovat jako faktor / nástroj / podmínka sociální koheze brněnské společnosti.

Indikátory:

- frekvence návštěv kulturních akcí a zařízení v Brně - podíl obyvatel navštěvujících kulturní akce a zařízení alespoň jednou měsíčně
- dostupnost nabídky pro různé příjmové, věkové, národnostní skupiny
- osobní důležitost možností pro kulturní a společenské vyžití v Brně (Znění otázky: Jak moc jsou pro Vás důležité možnosti pro kulturní a společenské vyžití ve městě Brně?)
- míra dostupnosti brněnských kulturních organizací
- informovanost a přehled publika o kvalitní kultuře
- míra zapojení marginalizovaných skupin do tvorby a konzumace kultury

Priorita E.1 Zvyšování zapojení publika s důrazem na náročné žánry

Opatření E.1.1 Podporovat programy pro práci s publikem

Město bude podporovat vzdělávací a jiné programy zaměřené na publikum - o významu kultury, současných trendech, kritických otázkách atd., o roli umění a kreativních odvětvích a o kulturním dědictví Brna (hmotném i nehmotném, včetně etnického vývoje). Cílem je zvyšovat celkový počet lidí navštěvujících kulturní akce / subjekty apod. a cíleně zvyšovat náročnost publika, a tím jeho podporu náročnějším žánrům.

Priorita E.2 Rovnoměrnost kulturní nabídky v prostoru a čase

Opatření E.2.1 Cíleně podporovat a iniciovat organizaci kulturních akcí v méně exponovaných měsících

Na základě mapování potřeb publika budou definována vhodná opatření pro podporu rovnoměrného rozprostření kulturní nabídky v čase. Méně exponované měsíce jsou leden, červenec, srpen. Skrze dotační tituly i přímým organizováním kulturních akcí bude město aktivně zaplňovat méně exponované měsíce.

Opatření E.2.2 Podporovat prostorovou dostupnost kulturní nabídky skrze komunitní kulturní rozvoj a sousedskou spolupráci

Ve spolupráci s městskými částmi a na základě mapování bude nastaven systém alokací financí pro kulturní akce v městských částech s logikou plošné saturace všech městských částí.

Priorita E.3 Bezbariérovost brněnské kultury

Opatření E.3.1 Podpora dostupnosti kultury pro brněnské obyvatele ohrožené sociálním vyloučením

Ve spolupráci s Odborem sociální péče a organizacemi (zřizovanými i nezřizovanými) financovanými z městských veřejných prostředků, bude nastaven systém slev ze vstupného a snížení registračních poplatků na kulturní akce. Budou podpořeny nové způsoby bezplatného zpřístupnění umění v zřizovaných institucích s využitím karty občana Brnopas. Bude zajištěno, aby informace byly pro potenciální uživatele snadno dostupné a pravidelně aktualizované.

Opatření E.3.2 Podpora dostupnosti kultury pro anglicky mluvící

Vznikne systém podpory organizací (zřizovaných i nezřizovaných) ve vytváření kulturních akcí vhodných pro anglicky mluvící návštěvníky (titulky, inscenace v AJ), ale i podpory dostupnosti (cedule, nápisy, programy, vysvětlivky apod.). Odbor kultury ve spolupráci se zřizovanými organizacemi bude systematicky pracovat na zlepšení dostupnosti těchto organizací a úřadu samotného. Tvorba projektů a děl dostupných v angličtině bude také pravidelně podporována prostřednictvím dotačního systému, tak aby každý rok byla dostatečná pobídka ze strany města k tomu, aby zde vznikaly kulturní akce v AJ. Bude zajištěna kvalitní a systematická prezentace těchto kulturních akcí směrem k anglicky mluvícím obyvatelům Brna, anglicky mluvícím návštěvníkům z ciziny a dle relevance také studentům ZŠ, SŠ či VŠ.

Opatření E.3.3 Podpora dostupnosti kultury specifickým skupinám obyvatel Brna

Skrze toto opatření bude usnadněn přístup ke kultuře skupinám se specifickými požadavky (senioři, rodiny s dětmi, obyvatelé Brna se zdravotním postižením a znevýhodněním). Toto opatření směřuje především do technické vybavenosti zřizovaných organizací, tak aby umožňovaly volnou mobilitu pro tyto skupiny. Město bude ve spolupráci se zřizovanými organizacemi systematicky řešit odstranění bariér v přístupu znevýhodněných skupin obyvatel.

Město zavede dotační program na podporu akvizice literatury v jazycích národnostních a etnických menšin, zvukových knih pro zdravotně postižené občany (případně v rámci programů Knihovna 21. století a VISK - Veřejné informační služby knihoven).

Priorita E.4 Kultura jako nástroj sociální soudržnosti

Opatření E.4.1 Podporovat mezikulturní dialog skrze kulturní akce

Město alokuje finanční prostředky (v rámci dotačních titulů) na projekty umožňující mezikulturní dialog (setkávání, propojování a sdílení různých kulturních proudů, tradic, lidí, včetně skupin se specifickými potřebami) a přispívající k mezikulturnímu respektu a sdílení. Součástí opatření je také podpora akcí pořádaných samotnými skupinami se specifickými potřebami pro sebe samé. Tyto akce budou mít zajištěnu spolupráci ze strany města (TIC) s propagací cílenou na vhodné cílové skupiny.

Opatření E.4.2 Podpora soudržnosti skrze posilování brněnské identity

Opatření směřuje k budování vztahu Brňanů ke svému městu. Město bude pravidelně podporovat připomínání významných brněnských výročí, slavných osobností, kosmopolitní minulost města a dalšího nehmotného kulturního dědictví.

Seznam zkratk:

AJ - anglický jazyk
BKP - Brněnský kulturní parlament
ČR - Česká republika
EU - Evropská unie
FaVU VUT - Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického
FF MU- Filozofická fakulta Masarykovy univerzity
FSS MU- Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity
JIC - Jihomoravské informační centrum
KKO - kulturní a kreativní odvětví
MMB - Magistrát města Brna
MŠ - mateřské školy
OSN - Organizace spojených národů
PdF MU - Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity
RMB - Rada města Brna
SŠ - střední školy
SUŠ - střední umělecké školy
SWOT - analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb
TIC - Turistické informační centrum
UNESCO - The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
VISK - Veřejné informační služby knihoven
VŠ - vysoké školy
ZŠ - základní školy
ZUŠ - základní umělecké školy